

Fuglehundklubbenes Forbund

Instruks for Lavlandsklubber/arrangører av lavlandsprøver

TITTEL:	Instruks for LAVLANDSARRANGØRER
GJELDER FOR:	FKFs medlemsklubber og deres enkeltmedlemmer
UTGITT AV:	FKF
FORBEREDT AV:	Lavlandskomiteen
GJELDER FRA:	5. mai 2018
GODKJENT:	Styret FKF 14. mai 2018
REFERANSER:	Dyrevelferdsloven (Mattilsynet) Forskrift om fremmede organismer (Miljødirektoratet) NKKs lover (Norsk kennel klub) FKFs lover (Fuglehundklubbenes Forbund) Jaktprøveregelverket for stående fuglehunder (NKK/FKF) Artsdatabanken <i>*Dette er de referanser som er nevnt i denne instruks per d.d. Det kan komme nye lover og forskrifter og forekomme endringer som hver enkelt lavlandsklubb/arrangør er ansvarlig for å holde seg oppdatert på.</i>
SIST REVIDERT:	24.5.2018. Instruks vil bli revidert etter endt sesong i 2018

Innhold

1 Innledning	3
1.1 FORMÅL.....	3
1.2 VIRKEOMRÅDE	3
1.3 ANSVAR	3
2 Instruks/krav til lavlands arrangører	3
2.1 GOD DYREVELFERD.....	3
2.2 TRANSPORT AV FUGL	3
2.3 UTSETTING AV LAVLANDSFUGL	4
2.4 DEFINISJON UTSETTING.....	4
2.5 FREDNING.....	4
2.6 TRENING OG INSTRUKTØRVIRKSOMHET	4
2.7 FORING.....	4
2.8 BIOTOPFREMMEDE TILTAK	4
2.9 JAKT PÅ SMÅROVVILT	5
2.10 VÆRFORHOLD OG FUGLENS KONDISJON	5
3 Tiltak som kan følge søknadene	5
3.1 RISIKO FOR UHELDIGE FØLGER FOR BIOLOGISK MANGFOLD.....	5
4 Rapporteringsskjema for bruk av lavlandsarrangørene	6
4.1 ÅRSRAPPORT FRA ARRANGØRENE	6
4.2 RAPPORT FRA NKKs REPRESENTANT.....	7
4.3 RAPPORT FRA VETERINÆR OG/ELLER MATTILSYNET.....	7
5 Medlemsklubber og enkeltmedlemmers ansvar ved trening på utsatt fugl hos arrangører av lavlandsprøver og sivile aktører.....	8
6 Konsekvenser ved brudd på denne instruks og gjeldende regelverk.	8
7 . Vedlegg 1 Hvordan bedømme brystmuskulturen.....	9

1 Innledning

1.1 Formål

Instruksen har til hensikt å gi retningslinjer for gjennomføring av aktivitet, herunder lavlandsprøver og trening, med fuglehund i tilknytning til lavland og utsetting av fugl.

Instruksen skal bidra til å sikre at aktivitet med fuglehund med involvering av utsatt fugl skjer i transparente former som på en god måte ivaretar dyrevelferden og naturmangfoldet.

Det presiseres at alle som omfattes av denne instruks også er ansvarlige for å sette seg inn i og opptre i henhold til det til enhver tid gjeldende regelverk (herunder lover og forskrifter) av relevans for lavlandsprøver, utsetting av og trening på fugl, og trening av fuglehund. Ved tvil/usikkerhet skal Lavlandskomiteen kontaktes med sikte på avklaring med myndighetene (Miljødirektoratet/Mattilsynet).

1.2 Virkeområde

Instruksen gjelder for alle klubber/arrangører av lavlandsprøver i FKF, herunder for terminfestede arrangement og organisert trening. Instruksen gjelder også for medlemmer i FKF og deres enkeltmedlemmer, samt de FKF/NKK har samarbeidsavtale med (NJFF) som utøver aktivitet som faller inn under denne instruksen.

1.3 Ansvar

FKF er formelt ansvarlig for instruksen som er utviklet av FKF's Lavlandskomite. FKF vil bla gjennom Rapportering iht pkt 4 og ved fastsettelse av Terminlistene følge opp at denne instruks følges.

2 Instruks/krav til lavlands arrangører

2.1 God dyrevelferd

Utsetting og behandling av fugl skal skje i former som på en god måte ivaretar dyrevelferden og naturmangfoldet. Det skal arbeides aktivt for risikoreduserende tiltak.

Dyr har egenverdi uavhengig av den nytteverdien de måtte ha for mennesker. Dyr skal behandles godt og beskyttes mot fare for unødige påkjenninger og belastninger. Dette er nedfelt i dyrevelferdsloven § 3. Denne loven omfatter utsetting av fugl i naturen og bruk av fugl til trening av fuglehunder.

Den som driver aktiviteter med dyr, skal ha kompetanse til å gjøre dette på en måte som er i tråd med dyrevelferdsregelverket. Dette står i dyrevelferdsloven § 6.

All utsetting av fasan og rapphøns krever tillatelse fra Miljødirektoratet etter forskrift om fremmede organismer § 10. Rapphøns og fasan kan bare settes ut i naturen for å bli viltlevende når dyret har gode muligheter for å tilpasse seg og overleve i det nye miljøet. Dette står i dyrevelferdsloven § 28.

2.2 Transport av fugl

Fugl skal transporteres i transportkasser. Disse slipper ikke inn lys, men har god ventilasjon. Det er viktig med tilstrekkelig lufting temperaturregulering under transport slik at det ikke blir for varmt. Fuglen må ikke utsettes for direkte trekk/vind under transport.

Dokumenter. Dokumentasjon skal følge med fuglene ved avhenting – veterinær attest, samt papirer som viser ukenummer fuglen er klekket.

2.3 Utsetting av lavlandsfugl

Ved mottagelse fra oppdrettsfarm skal fuglen observeres for å sikre at de er friske og uskadd. Syke eller skadde dyr avlives i henhold til dyrevelferdsloven §12.

Rapphøns er utvokst ved 12 ukers alder, men bør settes ut fra 8 uker for at fuglen skal preges på utsettingsplass. Det krever at de er godt akklimatisert i volier på stedet på forhånd (7-14 dager).

Fungerer best dersom kyllinger settes ut med voksne parhøns (opptil 15 kyllinger pr. par).

Rapphøns som settes ut etter 12 uker vil sjelden kunne holdes godt i terrenget.

Fasaner bør settes ut i volierer for preging/akklimatisering fra 6 ukers alder.

All fugl skal være utsatt senest i henhold til frist gitt med tillatelsen fra myndighetene.

I akklimatiseringsperioden skal fuglene bli tilvent/trent på anti-predator adferd gjennom forsiktige forstyrrelser med en hensikt å fremprovosere anti-predator responser hos fuglene.

Fugl bør settes ut tidlig på dagen og kun i fint vær hvor det ikke forventes nedbør de neste par dagene. De skal kun settes ut i egnet biotop med naturlig skjul/gjemsel.

2.4 Definisjon utsetting

Fuglene regnes som utsatt på stedet først når pregingsfasen er fullført og all form for volierer/bur er stengt/fjernet. Det presiseres at med utsetting menes at fuglen ferdes fritt i naturen, slik at de på ingen måte gis anledning til å oppholde seg innenfor noen fysiske avsperringer. Videre presiseres det, av kontrollhensyn, at det ikke på noe tidspunkt skal være fugl i volierer/bur på utsettingsstedene etter fastsatt dato for utsetting.

2.5 Fredning

For å holde fugl i terrengene er det særdeles viktig å unngå forstyrrelser de første 14 dagene etter utsetting. Fugl skal være fredet for all aktivitet med hund i denne perioden.

Prøveterreng skal ikke benyttes til trening av hund de siste 7 dagene før og etter en prøve.

Ettersom terreng blir benyttet flere dager på rad i løpet av en prøvehelg skal terrengene ligge i ro minst 7 dager før ny aktivitet finner sted i terrengene. Arrangør skal, med andre ord, ikke ha jaktprøve to påfølgende helger.

2.6 Trening og instruktørvirksomhet

All trening på utsatt fugl skal skje i regi av vedkommende som har søkt og fått tillatelse til utsetting av fugl. Grunneiere skal ikke ha anledning å låne bort terrenget, til trening av fuglehunder, til andre enn de som har søkt om utsetting av fugl og fått søknaden godkjent. Dette er et krav fra myndighetene og må være avtalt med grunneier.

Det skal gå minimum 4 dager mellom hver gang et terreng med utsatt fugl benyttes for trening.

Trussel fra rovfugl øker på senhøsten - fra 1. november skal det gå minimum 7 dager mellom hver gang et terreng med utsatt fugl benyttes for trening.

Instruktørvirksomheten skal foregå etter FKFs retningslinjer for dette og godtgjørelse foregår etter myndighetenes satser.

2.7 Foring

Fuglene skal ha tilgang til naturlige vannkilder og vekster. Tilleggs/støtteforing skal legges i skjul for rovfugl angrep fra luften. Bølgeblikk eller plater fungerer godt som skjul lent opp mot en steinmur, etc. Fuglene skal ha tilgang til mat året rundt. – spesielt viktig i snørike vintere.

2.8 Biotopfremmende tiltak

I dialog med grunneierne skal man forsøke å øke andel kantvegetasjon og forbedre biotoper egnet for rapphøns og fasan. I områdene det settes ut fugl, bør det i dialog med grunneier fjernes høye trær som kan fungere som «utkikksposter» for rovfugl. I dialog med bønder og grunneier bør det arbeides for å minimere bruk av sprøytemidler i kantsoner og som kan påvirke insektlivet i området fuglene settes ut.

2.9 Jakt på smårovvilt

Arrangørklubbene som setter ut fasan eller rapphøns forplikter seg til innenfor regulerte rammer (eventuell lov, forskrift, lokale reguleringer), med formål å bedre dyrevelferden for områdets fuglebestand, å øke fokuset og legge til rette for økt avskyting av rev, mår, mink, grevling og kråkefugler i lovlig jakttid. Spesielt for vinterhalvåret: Etter midten av november skal jakt på smårovvilt intensiveres (Når trekkfuglene reiser blir det desto større press på fasan/rapphøns).

2.10 Værforhold og fuglens kondisjon

Ved avholdelse av prøver og trening skal værforhold og fuglens kondisjon vurderes. Dersom værforholdene og/eller fuglens kondisjon utgjør en risiko for fuglen og god dyrevelferd skal prøven eller trening avbrytes/forskyves. Denne vurderingen gjøres av dommer og NKK-representant.

Fuglene skal være i en slik kondisjon at de kan ta til vingene (evnt. løpe av sted) flere ganger uten å bli utmattet.

3 Tiltak som kan følge søknadene

Utsetting av fugl (fasan/rapphøns) krever forhåndstillatelse etter årlig søknad til Miljødirektoratet. I søknaden skal arrangøren opplyse om risikobegrensende og andre tiltak som er utført (ref. instruks) og hva som planlegges.

3.1 Risiko for uheldige følger for biologisk mangfold

Artsdatabankens fremmedartsvurdering for utsetting av fasan er: Lav risiko. Fremmede arter med lav risiko er ikke dokumentert å ha noen vesentlig negativ påvirkning på norsk natur. I forslaget til ny risikovurdering er det «ingen kjent risiko», men tenderer mot risikokategorien "Lav risiko" (LO) på grunn av at arten har en stabil bestand og at den kan ha en potensiell (teoretisk) økologisk effekt på stedegne arter, selv om negative effekter ikke er påvist.

Artsdatabankens ekspertvurdering av rapphøns sier denne er regionalt utdødd og at de bestandene som er der i dag antas å stamme fra tidligere utsetninger.

4 Rapporteringsskjema for bruk av lavlandsarrangørene

Arrangør/klubb er forpliktet til å utarbeide og levere Rapporteringsskjemaer som omtalt i denne instruks. Rapporteringsskjema skrives ut på klubbens brevhoder og legges ved søknad til Miljødirektoratet for påfølgende år. Det er totalt 3 skjemaer. Kopi sendes FKF's sekretær. Rapport 4.2 og 4.3 sendes FKF's sekretær uten opphold etter prøven.

4.1 Årsrapport fra arrangørene

Årsrapport fra arrangør 20....

Klubbens styre sammenstiller rapporten fra informasjonen mottatt fra viltansvarlig, prøveledere og evt. grunneiere:

- Antall fugl satt ut totalt – fasan... raphøns...
- Alder (uker) ved utsettingstidspunkt
Antall satt ut av hver art i navngitte terreng
- Dato for utsetting og utsettingsmetode
- Værforhold ved utsetting og neste par måneder. (Ved ekstremvær i løpet av året bør dette også nevnes)
- Observasjoner av fasan og raphøns på nyåret: ...
- Jakt på smårovvilt: Arter/antall tatt. Hvilke arter ser ut til å være det største problemet.
- Ved funn av død fugl – antatt dødsårsak
- Biotopfremmende tiltak:
- Evt. andre risikoreduserende tiltak:

Jaktprøve 1:

Dato, værforhold:

Antall oppflukter av hver art angitt i hvert terreng:

Vurdering av fuglenes kondisjon:

Evt. funn av død fugl eller fugl tatt av hund:

Mattilsynet eller veterinær som var invitert til prøve tilstede på prøven:

Jaktprøve 2:

Dato, værforhold:

Antall oppflukter av hver art angitt i hvert terreng:

Vurdering av fuglenes kondisjon:

Evt. funn av død fugl eller fugl tatt av hund:

Mattilsynet eller veterinær som var invitert til prøve tilstede på prøven:

4.2 Rapport fra NKKs representant

NKKs representant

På dommermøte informerer NKKs representant dommerne om informasjon han ønsker tilbakemelding på fra hvert terreng:

- Antall oppflukter av hver art
- Fuglenes kondisjon og adferd
- Bedømme kondisjon (kjenne på brystmuskulatur på fugl som eventuelt blir funnet/tatt) (Se vedlegg 1)
- Innrapporter om fugl blir tatt av hund. Her bør det spesifiseres om dette skyldes tilfeldigheter eller manglende vill oppførsel
- Terrengets beskaffenhet – mye pløyd mark, kontra inntakt stubbåker
- Værforhold under prøven (med fokus på nedbør/fuktighet)

NKKs representant sammenstiller informasjonen i en rapport etter prøvens avslutning på prøvens siste dag.

4.3 Rapport fra Veterinær og/eller Mattilsynet

Veterinær og/eller Mattilsynet

En veterinær og/eller en representant fra Mattilsynet skal være invitert på jaktprøvearrangementet. Hvis veterinær eller representant fra mattilsynet ikke kan delta, skal FKF informeres. FKF vil da oppnevne en egnet person (f.eks NKK sin representant) som får i oppgave å observere/besvare nevnte punkter i rapporten.

Arrangørklubben ber spesielt representanten rapportere:

- Fuglenes kondisjon og oppførsel
- Antall fugl tatt av hund under prøven, hvor det spesifiseres om dette skyldes tilfeldigheter eller manglende vill oppførsel

Bedømme kondisjon (kjenne på brystmuskulatur) på fugl som evt er tatt av hund under prøven. (Se vedlegg 1)

5 Medlemsklubber og enkeltmedlemmers ansvar ved trening på utsatt fugl hos arrangører av lavlandsprøver og sivile aktører.

Denne instruks og veiledning gjelder også for de FKF/NKK har samarbeidsavtale med, herunder NJFF.

Før trening: Utøveren må forhøre seg om at arrangøren av treningen har godkjent søknad for utsetting av fugl. Foregår treningen i båndtvangstiden må utøveren forvise seg om at arrangøren har fritak fra båndtvangsbestemmelsen for dette formålet. Oversikt over hvem som til enhver tid har godkjent tillatelse til utsetting og trening på utsatt fugl finnes på FKF sin hjemmeside under «lavlandskomiteen».

Område: Det er ikke lov å trene på utsatt fugl i inngjerdet område, hvor gjerdets hensikt eller virkning er å holde fuglen samlet og/eller innenfor et avgrenset område. Det er heller ikke lov å trene på fugl i eller i nærheten av volierer.

Under treningen:

Det er ikke tillatt å sette ut fugl under trening og fugl skal være utsatt i henhold til instruksen og gitt tillatelse fra Miljødirektoratet. Treningen skal foregå slik at fuglen ikke utsettes for unødvendig stress og jaging.

Hvis det viser seg at fuglen ikke er en god flyver, skal man snarest kalle inn hunden. Virker det som om fuglen har dårlig kondisjon, skal treningen avbrytes straks.

Vær spesielt oppmerksom ved trening i regnvær da noen rapphøns kan ha problemer med å lette.

6 Konsekvenser ved brudd på denne instruks og gjeldende regelverk.

Medlemmene plikter å forholde seg til de retningslinjer FKF setter for denne virksomheten. Brudd på disse kan straffes gjennom NKKs lover kapitel 7 og Jaktprøveregelverket for Stående Fuglehunder. Det vises også særskilt i denne forbindelse til paragraf 1.4 ("også før og etter prøven skal deltagere og tilskuere opptre slik at prøvearrangørens interesser ikke blir skadelidende.").

Ved oppførsel som kan skade omdømmet til NKK eller FKF vil det kunne medføre sanksjoner som utestengelse av arrangør, lokale prøver, utestengelse av arrangementer i regi av NKK, eller ekskludert som medlem i NKK og FKF.

FKFs Lavlandskomite
5. mai 2018

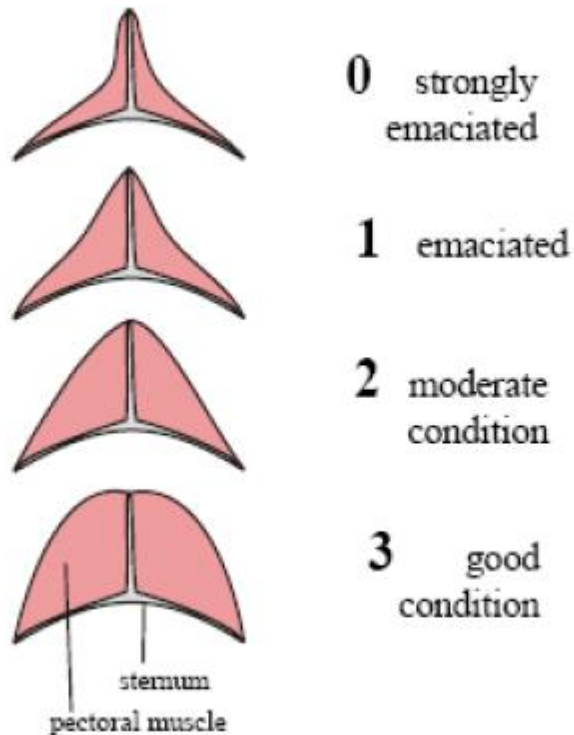
FKF

7 . Vedlegg 1

Hvordan bedømme brystmuskulturen

Kjenne om musklaturen er innsunket ved brystbeinet

CONDITION OF PECTORAL MUSCLE

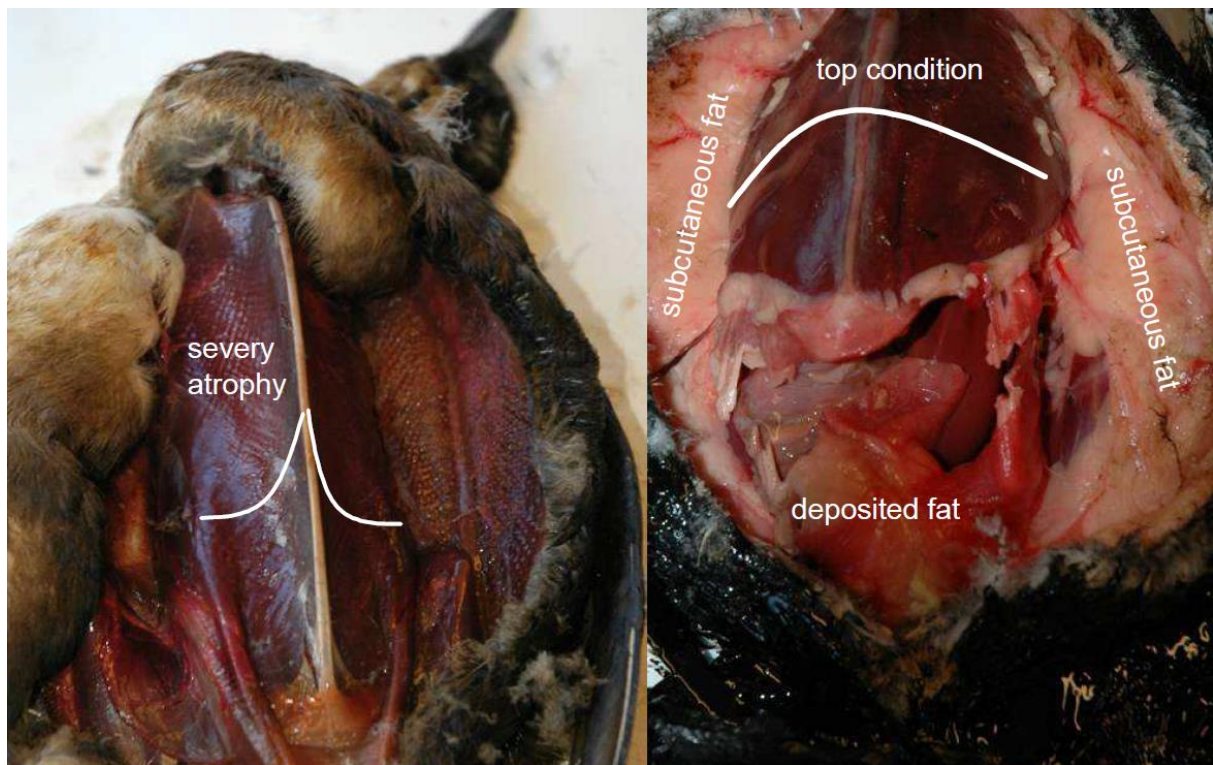

0 – breast muscle mostly gone. Sternum keel as a razor. See Fig. 3a for a clear example.

1 – breast muscle clearly concave

2 – breast muscle thick, but tip of sternum keel sticks out

3 – breast muscle very thick, sternum keel as a depression in the centre. See Fig. 3b for an example.

Figur 3a (venstre og 3b (høyre)